

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
אביגדור ליברמן
עודד פורר
יבגני סובה
שרון ניר
חמד עמאר

פ/25/3782

הצעת חוק הרבנות הראשית לישראל (תיקון – רב ראשי אחד), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 4 בחוק הרבנות הראשית לישראל, התש"ס–1980¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 4(א)(1), במקום הרישה עד המילים "שייבחרו" יבוא "הרב הראשי לישראל שייבחר".
2. החלפת מונח בחוק העיקרי, בכל מקום –
 - (1) במקום "הרבנים הראשיים לישראל" יבוא "הרב הראשי לישראל";
 - (2) במקום "והרבנים הראשיים לישראל" יבוא "והרב הראשי לישראל";
 - (3) במקום "לרבנים הראשיים לישראל" יבוא "לרב הראשי לישראל";
3. תיקון סעיף 14 (ב) לחוק העיקרי, במקום "הצעות ליותר מרב ראשי לישראל אחד מכל עדה" יבוא "הצעה ליותר מרב ראשי לישראל אחד".
4. תיקון סעיף 15 לחוק העיקרי, סעיף קטן (א) – בטל.
5. החלפת סעיף 17 במקום סעיף 17 לחוק העיקרי יבוא :

"תפקידיו של הרב 17. הרב הראשי לישראל ישמש נשיא המועצה ונשיא הראשי לישראל בית הדין הרבני הגדול."
6. תיקון סעיף 20 בסעיף 20 לחוק העיקרי –
 - (1) בסעיף קטן (א), המילים "שלוש שנים וחצי או יותר" – יימחקו;
 - (2) סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) – בטלים;
 - (3) בסעיף קטן (ד) –

(א) הקטע החל במילים "פחות משלוש שנים" עד המילים "נתפנה גם מקומו" – יימחק;

(ב) במקום "עד תום תקופת הכהונה" יבוא "עד לבחירת רב ראשי לישראל חדש".

תיקון חוק הדיינים 7. בחוק הדיינים, התשט"ו-1955² –

(1) בסעיף 4 –

(א) בכותרת השוליים, במקום "הרבנים הראשיים" יבוא "הרב הראשי";

(ב) במקום "הרבנים הראשיים לישראל" יבוא "הרב הראשי לישראל";

(2) בסעיף 6(א), במקום "13 חברים" יבוא "12 חברים";

(3) בסעיף 6(א)(1), במקום "שני הרבנים הראשיים לישראל" יבוא "הרב הראשי לישראל";

(4) בסעיף 7 –

(א) בסעיף קטן (ב), במקום "כל אחד משני הרבנים הראשיים לישראל" יבוא "הרב הראשי לישראל";

(ב) בסעיף קטן (ג)(1), במקום הקטע החל במילים "בהעדר שני הרבנים" עד המילים "כל אחד מהם" יבוא "בהעדר הרב הראשי לישראל, רשאי הוא";

(5) בסעיף 8 –

(א) בסעיף קטן (א) הסיפה החל במילים "שנקבע לכך" – תימחק;

(ב) בסעיף קטן (ג) הקטע החל במילים "יושב בדין הרב הראשי לישראל" עד המילים "נשיא בית הדין הרבני הגדול" – יימחק.

(6) בסעיף 10 במקום "הרבנים הראשיים לישראל" יבוא "נשיא בית הדין הרבני הגדול";

(7) בסעיף 16א, בסעיף קטן (א), במקום המילים "רב ראשי לישראל המכהן כנשיא" יבוא "נשיא".

² ס"ח התשט"ו, עמ' 68.

דברי הסבר

בשנים האחרונות התעורר דיון ציבורי באשר לצורך בכפילות במשרת הרב הראשי לישראל. לדעת רבים, כפילות זו מיותרת ומבטאת תפיסות עולם אנכרוניסטיות של ייצוג נפרד ל"אשכנזים" ול"ספרדים". לעמדה זו הצטרף לאחרונה הראשון לציון, הרב אליהו בקשי דורון. עתה, לאחר עשרות שנות קיבוץ גלויות במדינת ישראל, ועם כינוס הכנסת העשרים וחמש, הגיעה השעה להתאים גם את מוסד הרבנות הראשית לחברה הישראלית בשנת 2023, בה אבד הכלח על ההפרדה בין "ספרדים" ל"אשכנזים".

הואיל ואין עוד הצדקה עניינית להפרדה לשני רבנים ראשיים, כאמור לעיל, החיסכון הכלכלי והביורוקראטי, שבביטול כפל התפקידים הופך להצדקה נוספת ובעלת משמעות. מוצע לתקן את חוק הרבנות הראשית, התש"ס-1980, כך שמעתה יכהן רב ראשי אחד לישראל. הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת אלעזר שטרן (פ/23/366).

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אביגדור ליברמן וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/2412).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' באב התשפ"ג (24.07.2023)